

# Jak bezpiecznie korzystać z kredytu ?

Poradnik dla konsumenta



ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

[www.zbp.pl](http://www.zbp.pl)

# Spis treści

Słowniczek.....	4
<b>1. Wstęp .....</b>	<b>6</b>
■ Co to znaczy nadmiernie się zadłużyć? .....	6
■ Kogo dotyczy ten problem? .....	6
■ Problem nasycenia kredytami gotówkowymi i pożyczkami .....	7
■ Myśląc o kredycie warto pamiętać, że... ..	7
<b>2. Co należy brać pod uwagę, gdy zastanawiamy się nad zaciągnięciem kredytu? .....</b>	<b>9</b>
■ Zanim weźmiemy kredyt .....	9
Poręczenia i gwarancje cudzego kredytu.....	9
Bankowe bazy danych .....	9
Nie bójmy się BIK – wykorzystajmy jego zalety .....	11
Uważajmy na łatwą gotówkę! .....	11
■ Zanim weźmiemy kredyt hipoteczny .....	12
Mieszkaniowy rachunek powierniczy .....	13
<b>3. Co robić, w przypadku nadmiernego zadłużenia? .....</b>	<b>14</b>
■ Restrukturyzacja zadłużenia .....	14
■ Kredyt konsolidacyjny .....	14
■ Ostateczność – upadłość konsumencka .....	16
<b>4. Jak rozsądnie korzystać z karty kredytowej? .....</b>	<b>17</b>
<b>5. Gdzie szukać pomocy i informacji? .....</b>	<b>22</b>

- **Koszty ustanowienia zabezpieczenia przy kredycie hipotecznym** – przykładowe koszty zabezpieczenia mogą się składać z jednego lub kilku poniższych:
  - Opłata za wycenę nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania lub zabezpieczenia
  - Koszt inspekcji nieruchomości
  - Koszty ubezpieczeń kredytu lub pożyczki hipotecznej
  - Wpis do księgi wieczystej
  - Ewentualna opłata notarialna
  - Ubezpieczenie pomostowe
- **Kredyt konsolidacyjny** – kredyt łączący wszystkie zaciągnięte kredyty w jeden kredyt, co ułatwia spłatę zobowiązań łącząc je w jedną comiesięczną ratę
- **Karta debetowa** – karta płatnicza wydawana do rachunku bankowego. Obciąża ona konto posiadacza na kwotę transakcji w momencie jej wykonywania. Kwota transakcji nie może przekroczyć stanu środków dostępnych na koncie posiadacza karty.
- **Karta kredytowa** – karta płatnicza, której wydanie jest związane z przyznaniem limitu kredytowego przez bank. W odróżnieniu od karty debetowej, posiadacz karty kredytowej może korzystać ze środków, których aktualnie nie ma na rachunku do wysokości limitu kredytowego przyznanego mu przez bank. Okresowo, najczęściej co miesiąc, bank przysyła posiadaczowi karty wyciąg z dokonanych operacji wraz z informacjami dotyczącymi spłaty.
- **Marża** – jest to składowa część oprocentowania kredytów udzielanych przez bank. Marża banku to wartość, stanowiąca składnik wynagrodzenia banku za udzielenie kredytu.
- **Nadmierne zadłużenie** – polega na zaciągnięciu kredytów, których spłata z powodu ich liczby lub zbyt dużej wartości staje się ogromnym obciążeniem dla domowego budżetu.
- **Zabezpieczenie** – forma zabezpieczenia wierzytelności polegająca na przeniesieniu przez dłużnika prawa własności swojej rzeczy na wierzyciela.
- **Restrukturyzacja zadłużenia** – obie strony umowy kredytowej – klient i bank – mogą za obopólną zgodą zmienić niektóre warunki kredytu: zawiesić spłacanie rat na pewien czas lub też uzupełnić zabezpieczenia (poręczenie członka rodziny lub przewłaszczenie)
- **Spread walutowy** – jest to różnica pomiędzy kursem kupna a sprzedaży danej pary walut (np. CHF/PLN) w kwotowaniu w banku lub kantorze. Kurs kupna to cena po jakiej daną walutę bank może kupić od klienta a kurs sprzedaży określa za ile daną walutę możemy kupić od banku.

- **Stopa oprocentowania** – to miernik przychodu, jaki przysługuje posiadaczowi kapitału z racji udostępnienia go innym. W przypadku sektora bankowego mamy do czynienia ze stopami oficjalnymi banku centralnego (w Polsce ich wysokość ustala Rada Polityki Pieniężnej) oraz rynkowymi – tak określa się oprocentowanie kredytów i depozytów pomiędzy bankami. Występuje również stopa nominalna – oficjalne oprocentowanie – i realna – pomniejszone o wartość inflacji. Przy wyliczaniu oprocentowania kredytów i depozytów (ich stóp procentowych) banki posługują się stopą podstawową (lub bazową), której wartość ustalana jest indywidualnie w banku – na ogół w oparciu o stopy rynkowe.
- **Stopa oprocentowania stała** – jest to stopa procentowa, której wielkość nie ulega zmianie w zależności od sytuacji rynkowej.
- **Stopa oprocentowania zmienna** – stopa procentowa, której nominalna wielkość jest wartością zmienną, podawaną w odniesieniu do innej wielkości, która stanowi parametr zmienności (najczęściej w odniesieniu do tzw. stawki bazowej).
- **Upadłość konsumencka** – Mogą ogłosić ją jedynie osoby fizyczne, które nie prowadzą działalności gospodarczej, a w kłopoty popadły wyłącznie w wyniku wyjątkowych, niezależnych od nich, zdarzeń losowych (zobacz przykłady). Upadłość można ogłosić raz na 10 lat.
- **Wakacje kredytowe** – to możliwość zawieszenia spłaty kredytu na określony czas (np. jeden miesiąc w ciągu roku lub przez kilka miesięcy raz na kilka lat).
- **Całkowity koszt kredytu** – wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności:
  - a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz
  - b) koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu– z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.
- **Całkowita kwota kredytu** – suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt.
- **Rzeczywista roczna stopa oprocentowania** – całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym.

# 1. Wstęp

## ■ Co to znaczy nadmiernie się zadłużyć?

Problem nadmiernego zadłużenia polega na zaciągnięciu kredytów, których spłata z powodu ich liczby lub zbyt dużej wartości staje się ogromnym obciążeniem dla domowego budżetu.

## ■ Kogo dotyczy ten problem?

Zwykle możemy spotkać się z kilkoma kategoriami klientów: kredytobiorców, którzy zdecydowali się na zbyt duże inwestycje, klientów indywidualnych, którzy nie mają wystarczających dochodów, a chcą kupić wiele towarów trwałego użytku, np. sprzęt RTV, AGD, emerytów i rencistów, którzy zaciągnęli kredyt po to, by pomóc własnej rodzinie, np. wnuczkom czy dzieciom.

Zachęcające reklamy, nowe produkty, namowy rodziny bądź znajomych – to czynniki często motywujące do chęci posiadania towarów, na które w danej chwili nas nie stać. Wówczas jedyną szansą na zakup tych towarów staje się zaciągnięcie kredytu.

Sieci sklepów są zainteresowane stałym wzrostem sprzedaży i wprost namawiają do zaciągania kredytów. Często zresztą współpracują z bankiem lub z pośrednikiem kredytowym, tak aby klient nie musiał nawet wychodzić ze sklepu by załatwić wszystkie formalności związane z kredytem. – **Jeśli doda się do tego proste zasady kredytowania towarów, czyli brak konieczności przedstawienia dokumentów o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, dodatkowych zabezpieczeń oraz reklamy rat z zerowym oprocentowaniem, zainteresowanie takimi kredytami konsumpcyjnymi rośnie.**

I, niestety, często decydują się na nie osoby, które nie zawsze potrafią ocenić możliwości przyszłej spłaty rat kredytu.

Dużym problemem jest także zaciągnięcie zbyt dużej liczby kredytów na niewielkie kwoty.

To często powoduje, że mamy trudności z pamiętaniem o wszystkich kredytach i ich terminowej spłacie, a to co nam zostaje po odjęciu środków niezbędnych do życia nie wystarcza już na spłatę wszystkich zaciągniętych zobowiązań. Nasze relacje z kredytodawcą stają się coraz bardziej napięte i często dochodzi do sytuacji, w której obie strony czują się niekomfortowo.

Skutki niefrasobliwego zaciągania kredytów mogą oznaczać utratę zakupionych dóbr, konieczność spłacania wyższych rat kredytu przez dłuższy okres oraz sankcje, w postaci wpisania na listę nierzetelnych klientów, którym w przyszłości trudno będzie zaciągnąć nowy kredyt lub prowadzić biznes.

Dla banku jeden nieuregulowany terminowo lub niespłacony na czas kredyt to większy koszt związany z koniecznością utworzenia specjalnej rezerwy. Wiele takich kredytów w skali kraju może mieć negatywne skutki dla całej gospodarki.

## ■ Problem nasycenia kredytami gotówkowymi i pożyczkami

Dążenie do większej konsumpcji i chęci posiadania coraz to nowszych dóbr powoduje, że Polacy często decydują się na kredyt gotówkowy. Niekiedy decyzja o zaciągnięciu takiego zobowiązania podejmowana jest pochopnie, bez wcześniejszej analizy jej długofalowych konsekwencji dla domowego budżetu.

Problem nadmiernego zadłużenia może nasilać się w sytuacji spowolnienia gospodarczego, któremu towarzyszy większe bezrobocie. Posiadanie wielu kredytów lub kredytu o wysokiej wartości przy zmniejszeniu dochodów np. z tytułu utraty pracy powoduje, że mamy poważne trudności w regulowaniu naszych długów.

### MYŚLAĆ O KREDYCIE WARTO PAMIĘTAĆ, ŻE ...

- nasza sytuacja materialna może nie zawsze być tak dobra jak dziś;
- trzeba być gotowym na spłatę całego kredytu wraz z odsetkami, które mogą stanowić większą część naszych dochodów niż ma to miejsce przed zadłużeniem
- zaciąganie kredytów jest czymś normalnym, lecz należy robić to rozsądnie po wcześniejszej ocenie możliwości spłaty długu w wyznaczonym czasie
- w reklamie z brakiem opłat za kredyt i zerowym oprocentowaniem są często zawarte inne koszty, o które musimy dopytać w banku
- stopa rzeczywista to wszystkie koszty kredytu, natomiast nominalna to tylko kwota netto+ prowizja za udzieloną kwotę kredytu

Po boomie kredytowym z 2008 roku, w kolejnych latach liczba kredytów konsumpcyjnych zaczęła systematycznie spadać, przy rocznej wartości kredytów pozostającej na względnie stałym poziomie. Do roku 2012 jakość portfeli kredytów konsumpcyjnych w bankach poprawiła się dwukrotnie, niemniej zaobserwowany trend wskazuje, że część popytu na kredyty, szczególnie niskokwotowe, jest zaspokajana poza sektorem bankowym. Trudno oszacować skalę zjawiska nadmiernego zadłużenia w tym segmencie ze względu na brak danych i fakt, że tzw. shadow banking nie podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Stałe podnoszenie poziomu wiedzy ekonomicznej jest bardzo potrzebne w polskim społeczeństwie. Rozsądne oszacowanie własnych możliwości finansowych często pozwala uniknąć nieprzyjemnych niespodzianek i sankcji w przyszłości. Przed zaciągnięciem kredytu lub wzięciem pożyczki musimy bowiem przeanalizować, czy będziemy w stanie spłacić nasze zobowiązanie wraz z należnymi odsetkami. Druga niezwykle istotna kwestia to zrozumienie warunków i zasad zapisanych w umowie. Przed podpisaniem umowy kredytu lub pożyczki powinniśmy upewnić się, że nie mamy wątpliwości co do jej treści, a w szczególności do zapisów określających całkowitą kwotę do spłaty, rzeczywistą roczną stopę oprocentowania (RRSO), dodatkowe opłaty lub ubezpieczenia oraz ewentualne wymogi dotyczące ustanowienia zabezpieczeń. Bank zawsze udzieli takich informacji. Pamiętajmy, że mamy prawo do dopytywania się o niezrozumiałe kwestie, proszenia o wzory dokumentów i korzystania z wiedzy doradcy finansowego. Jeśli w dalszym ciągu nie rozumiemy warunków umowy – nie podpisujemy jej.

Wszyscy znamy te proste, zdroworozsądkowe rady, o których warto przypominać aby uniknąć wielu rozczarowań i stresów w przyszłości.

Poradnik, który trzymacie Państwo w rękach jest zbiorem takich wskazówek. Mamy nadzieję, że pokażą one jak racjonalnie się zadłużać oraz pomogą rozwiązać ewentualne problemy związane z wzięciem na siebie zbyt dużych zobowiązań finansowych i brakiem możliwości ich spłaty.

JAK BEZPIECZNIE  
KORZYSTAĆ  
Z KREDYTU?  
PORADNIK DLA  
KONSUMENTA

## 2. Co należy brać pod uwagę, gdy zastanawiamy się nad zaciągnięciem kredytu?

### ■ Zanim weźmiemy kredyt

Dobrze jest rozważyć, który z najbardziej popularnych instrumentów kredytowych jest odpowiedni do planowanego zakupu.

Można na przykład założyć, że dla sfinansowania drobnych zakupów korzystniejszym rozwiązaniem może okazać się karta kredytowa lub zwykły kredyt konsumencki na zakup ratalny. Pożyczka gotówkowa może być dobrym sposobem na pokonanie większych trudności finansowych, które mają charakter chwilowy, ale jest to z reguły najdroższy rodzaj kredytu dostępny na rynku.

Niezależnie od rodzaju kredytu zawsze powinniśmy najpierw przeanalizować, czy będziemy mieli realne możliwości wygospodarowania takiej części miesięcznych dochodów na spłatę kredytu, która powoli jeszcze pokryć inne niezbędne wydatki.

Ocena zdolności kredytowej dokonywana przez bank nie zwalnia nikogo z obowiązku należytego zarządzania własnymi finansami.

W razie jakichkolwiek wątpliwości zawsze pytajmy pracownika banku lub pośrednika o ich wyjaśnienie.

### ■ Poręczenia i gwarancje cudzego kredytu

Może się okazać, że jesteśmy zobowiązani do spłacania kredytu, którego sami nie zaciągaliśmy. Dzieje się tak przy poręczeniu kredytu lub pożyczki, co oznacza zobowiązanie do zaspokojenia roszczenia banku na wypadek gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. Należy pamiętać, że to nie tylko zwykły podpis poręczyciela, ale najczęściej bezwarunkowa zgoda pozostałego do spłaty kredytu wraz z odsetkami w przypadku jakichkolwiek opóźnień.

### ■ Bankowe Bazy danych

#### System BANKOWY REJESTR

Gdy opóźnimy się w spłacie zadłużenia przez co najmniej 60 dni a łączna wartość naszych zobowiązań wobec banku wynosi co najmniej 200 zł trafimy do rejestru prowadzonego przez Związek Banków Polskich. W rejestrze znajdują się nasze dane nawet wówczas gdy zobowiązanie wygasło. Dane zgodnie z prawem, mogą być przetwarzane bez naszej zgody



przez okres 5 lat. Rejestr jest podstawowym narzędziem wykorzystywanym przez banki w pierwszej fazie oceny ryzyka związanego z przyszłym kredytobiorcą. Szerzej o Systemie BR – [www.cpb.pl](http://www.cpb.pl).

## Rejestr Dłużników BIG

**Rejestr Dłużników** to baza Biura Informacji Gospodarczej, która zawiera dane o zaległościach finansowych konsumentów i przedsiębiorców. Na polskim rynku działają 3 BIG-i prowadzące Rejestry Dłużników: Rejestr Dłużników BIG InfoMonitor, Krajowy Rejestr Długów, Rejestr Dłużników ERIF. Wszystkie trzy powyższe instytucje przyjmują, przechowują i udostępniają informacje gospodarcze, zawarte w ich zasobach, ale jedno z Biur Informacji Gospodarczej – BIG InfoMonitor – stale współpracuje z Biurem Informacji Kredytowej (BIK) i ze Związkiem Banków Polskich (ZBP). Dzięki temu jego raporty mogą być uzupełniane o dane z powyższych instytucji, daje to w sumie dostęp do ponad 6,1 mln informacji o zadłużeniu przedsiębiorców i konsumentów.

Rejestr Dłużników BIG wspiera zarówno odzyskiwanie należności, jak i dokonywanie oceny ryzyka. Wpisanie dłużnika do BIG oznacza powiadomienie banków, pożyczkodawców, firm telekomunikacyjnych, ubezpieczycieli, firm leasingowych oraz innych podmiotów o zaległości finansowej. W konsekwencji znalezienia się w BIG, dłużnik może mieć problemy z otrzymaniem usług i produktów, oferowanych przez firmy i instytucje współpracujące z Rejestrem Dłużników BIG. W szczególności umieszczenie dłużnika na liście długów w BIG InfoMonitor może skutkować odmową udzielenia kredytu takiemu niesolidnemu płatnikowi. Na taki stan rzeczy ma wpływ ścisła współpraca BIG InfoMonitor z instytucjami sektora bankowego (BIK i ZBP).

## Raport o Sobie

Zawiera informacje, czy podmiot występujący do BIG o taki dokument, widnieje w Rejestrze Dłużników BIG oraz na jaką kwotę zalega i kto go dopisał. Raport, zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Ustawa o BIG), raz na pół roku można pobrać za darmo, bez potrzeby podpisywania jakiegokolwiek umowy. Raport o Sobie może zawierać zarówno informacje negatywne, jak i pozytywne. Dodatkowo znajdują się w nim dane podmiotu wprowadzającego informacje do Rejestru Dłużników BIG. Daje on możliwość zweryfikowania jakie dane znajdują się na temat konsumenta lub przedsiębiorcy w bazie. Konsument lub przedsiębiorca stwierdzając, że dane zawarte w bazie są nieprawdziwe ma prawo żądania zmiany

## Raport InfoDług

Raport InfoDług to ogólnopolskie, kompleksowe zestawienie o zaległym zobowiązaniu płatniczym Polaków i klientach podwyższonego ryzyka. Systematycznie, od 6 lat, w ramach działań edukacyjnych i informacyjnych prezentuje on analizy opóźnienia w regulowaniu zobowiązań przez konsumentów w oparciu o informacje gromadzone przez BIG InfoMonitor SA, Biuro Informacji Kredytowej i Bankowy Rejestr Dłużników Związku Banków Polskich. Jest to pierwszy w Polsce raport o konsumentach oraz ich zaległych zobowiązaniach. Raport powstał w oparciu o dane określone zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (<http://www.big.pl/infodlug>).

## JAK WPADAMY W DŁUGI?

- **Dokonyjemy nieprzemysłanych zakupów**, dużych i małych – kupujemy niepotrzebne urządzenia RTV/AGD, ubrania, wydajemy na inne przyjemności.
- **Wszystkie dochody wydajemy na bieżąco** – nie oszczędzamy i nie myślimy o przyszłości i zabezpieczeniu finansowym
- **Przestajemy płacić w terminie podstawowe zobowiązania** – czynsz za mieszkanie, telefon, kablówka
- **Nieumiejętnie posługujemy się kartami kredytowymi** – przekroczenie okresu bez odsetkowego
- **Nadmiernie korzystamy z kredytów gotówkowych i samochodowych** – lepiej poczekać kilka miesięcy i zaoszczędzić, niż wszystko kupować na raty. Za duży udział kredytu w stosunku do wkładu własnego
- **Zaciągamy nowe długi na spłatę starych** – zaciąganie kolejnych zobowiązań po to, aby spłacić poprzednie, wpadamy w spiralę zadłużenia

Nie bójmy się BIK – wykorzystajmy jego zalety

Biuro Informacji Kredytowej często przedstawia się jako instytucję, która niemalże utrudniania nam dostęp do kredytu. W rzeczywistości jednak BIK gromadzi i udostępnia bankom i spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym informacje o naszej historii kredytowej, o składanych wnioskach kredytowych, zawartych umowach i ich realizacji. Nasze dane trafiają do BIK po zaciągnięciu zobowiązania i są aktualizowane przynajmniej raz w miesiącu, przez cały okres trwania umowy kredytowej. Na podstawie informacji nt. wysokości innych zobowiązań bank może stwierdzić, czy udzielając danej osobie kolejnego kredytu nie odda jej niedźwiedziej przysługi wprowadzając ją w długi, których nie będzie ona w stanie spłacić. BIK wcale nie prowadzi „czarnej listy” dłużników, lecz jedynie monitoruje sposób realizowania zobowiązań wobec banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W dłuższej perspektywie taki system wczesnego ostrzegania ma także wiele zalet z punktu widzenia konsumentów. Pamiętajmy, że spłacając na czas wszystkie swoje zobowiązania, budujemy w BIK własną pozytywną historię kredytową, która może przydać się nam w przyszłości, kiedy na przykład będziemy myśleli o zaciągnięciu kredytu na mieszkanie. Szerzej [www.bik.pl](http://www.bik.pl).

### ■ Uważajmy na łatwą gotówkę!

Na ulicach miast, na przystankach autobusowych czy słupach ogłoszeniowych często widuje się ogłoszenia i reklamy: „kredyt dla wszystkich bez sprawdzania w BIK”, „kredyty bankowe od ręki” lub też „kredyt bez opłat i dodatkowych formalności”. Takie oferty mogą być niebezpieczne. Często odsetki pobierane przez firmy reklamujące się w taki sposób są zdecydowanie wyższe niż pozwala na to prawo, które stanowi, że oprocentowanie nie może przekroczyć czterokrotności stopy lombardowej NBP. Niekiedy zdarza się także, iż pobierają one znaczące opłaty w gotówce za przygotowanie wniosków kredytowych, a następnie nie wypłacają samego kredytu lub wypłacają mniejszą kwotę od wnioskowanej.

## ■ Zanim weźmiemy kredyt hipoteczny

Najważniejsze przy zaciąganiu kredytu hipotecznego jest to, aby pamiętać, że taki kredyt jest zobowiązaniem, które podejmujemy na kilkanaście lub kilkadziesiąt lat. Dlatego konieczny jest wybór właściwej oferty bankowej oraz zrozumienie najważniejszych zapisów umowy.

Przeciętny konsument nie kupuje w swoim życiu droższej rzeczy niż nieruchomość, a zaciągnięty w tym celu kredyt będzie spłacany przez wiele lat.

Trzeba zatem pamiętać, że podpis złożony pod umową będzie miał bezpośredni wpływ na budżet domowy w bardzo długim horyzoncie czasu.

Zaciągając taki kredyt należy w pierwszej kolejności bardzo dokładnie przeczytać umowę kredytową i przeanalizować wszystkie wynikające z niej obowiązki i prawa stron.

Bank ma obowiązek oceny zdolności kredytowej przyszłego kredytobiorcy. Proces analizy zdolności kredytowej w przypadku kredytów hipotecznych trwa, co najmniej kilka tygodni. Do momentu podpisania umowy klient ma dużo czasu, aby dokładnie przeanalizować swoje możliwości i skonsultować się w sprawie wszystkich warunków kredytu. Kredyt hipoteczny jest „szyty na miarę” klienta i odnosi się do konkretnej nieruchomości, co oznacza, że wiele warunków umowy kredytowej może być indywidualnie negocjowanych.

Warto wiedzieć, że banki oferujące kredyt hipoteczny mają obowiązek bezpłatnie wydać klientowi przed zawarciem umowy kredytowej formularz informacyjny przedstawiający w sposób jasny i zrozumiały warunki zaciągnięcia kredytu, w tym wszystkie koszty i rodzaje ryzyka, jakie niesieze sobą kredyt. Dzięki temu kredytobiorca może łatwiej porównać oferty kredytów kilku banków.

Trzeba brać również pod uwagę to, że w kredytach hipotecznych standardem jest zmienne oprocentowanie, co może oznaczać poważną zmianę miesięcznego obciążenia odsetkami budżetu domowego. Oprocentowanie kredytów hipotecznych przeważnie składa się z dwóch części – zmiennej i stałej. Zmienną częścią oprocentowania jest stawka WIBOR (a także LIBOR lub EURIBOR w przypadku kredytów walutowych), natomiast część stała oprocentowania to marża, której wysokość bank ustala określając warunki kredytu, biorąc pod uwagę ocenę zdolności kredytowej, a także warunki zabezpieczenia kredytu hipotecznego. Właśnie wysokości marży jest tym składnikiem oprocentowania, który możemy ewentualnie negocjować z bankiem w chwili ubiegania się o kredyt, i która będzie miała określoną, stałą wysokość w całym okresie kredytowania.

Uwagę należy poświęcić także takim kosztom związanym z kredytem, jak np. koszty ustanowienia zabezpieczeń czy też polis ubezpieczeniowych, konieczności prowadzenia rachunku w banku-kredytodawcy bądź też okresowej weryfikacji wartości nieruchomości.

Powinniśmy także zapoznać się z wysokością innych opłat pobieranych od klientów za dodatkowe czynności, jak np. zmiana waluty kredytu, wcześniejsza spłata, podpisanie aneksu do umowy, wydanie zaświadczenia. Zastanawiając się nad zaciągnięciem kredytu walutowego należy również przeanalizować sposoby ustalania przez bank tzw. spreadu walutowego (czyli różnicy pomiędzy ceną kupna i sprzedaży waluty), a przede wszystkim zwrócić uwagę na ryzyko kursowe związane z takim kredytem, a więc na fakt, że tak naprawdę nie jesteśmy w stanie określić wysokości naszego zadłużenia nawet w stosunkowo bliskiej przyszłości.

Należy również pamiętać o tym, że większość banków wymaga dokonania przez kredytobiorcę wpłaty własnej na nabywaną lub budowaną nieruchomość przy zaciąganiu kredytu

hipotecznego. Im większa jest wpłata własna, tym łatwiej jest dostać kredyt od banku i negocjować korzystniejsze warunki. Zgodnie z oczekiwaniami Komisji Nadzoru Finansowego, począwszy od 1 stycznia 2014 roku, w myśl zapisów przyjętej w czerwcu 2013 r. Rekomendacji S, kredytobiorcy będą musieli obowiązkowo posiadać minimum 5% wkładu własnego. Próg ten będzie sukcesywnie podwyższany co roku do osiągnięcia minimum 15% wkładu własnego od 2016 roku.

Podsumowując, decyzja o rodzaju kredytu i wyborze banku kredytującego niestety nie jest łatwa – spowodowane jest to dużą liczbą czynników, jakie musimy brać pod uwagę przy porównaniu ofert. Jest to indywidualna sprawa każdego przyszłego kredytobiorcy, jednak trzeba pamiętać, że każdy z opisywanych wyżej parametrów należy bardzo wnikliwie przeanalizować.

Na naszym rynku wypracowana została także praktyka wprowadzania ułatwień dla kredytobiorców, które mogą być wykorzystywane w przypadkach losowych i przejściowych trudnościach w spłacie kredytu. Do najpopularniejszych rozwiązań tego typu należą:

- „wakacje kredytowe”, czyli możliwość zawieszenia spłaty kredytu na określony czas (np. jeden miesiąc w ciągu roku lub przez kilka miesięcy raz na kilka lat). W ten sposób można zachować więcej pieniędzy na bieżące wydatki w przypadkach nagłych problemów.
- niektóre banki dodają także darmowe polisy ubezpieczenia na życie, które stanowią zabezpieczenie spłaty kredytu. Takie ubezpieczenie może być bardzo przydatne dla rodziny.
- polisa od utraty pracy - niektóre banki we współpracy z firmami ubezpieczeniowymi oferują ubezpieczenie na wypadek utraty pracy kredytobiorcy spłacającego kredyt mieszkaniowy. W takiej sytuacji przez określony w umowie między bankiem a firmą ubezpieczeniową czas kredyt będzie spłacany przez firmę ubezpieczeniową. Klient uiszcza opłatę przez okres oznaczony w umowie kredytowej. Polisa od utraty pracy przez jednego z małżonków sprawia, że ubezpieczyciel przejmie spłatę część raty proporcjonalnie do wysokości dochodów małżonka w dochodach całego gospodarstwa domowego.

## ■ Mieszkaniowy rachunek powierniczy

Mieszkaniowy rachunek powierniczy to obowiązkowa, obowiązująca od 29 kwietnia 2012 roku konstrukcja ograniczająca ryzyko nie wywiązania się z zobowiązań strony transakcji – dewelopera, jak i nabywcę nieruchomości. Mieszkaniowy rachunek powierniczy określa warunki, jakie należy spełnić, aby wpłacane przez klienta środki pieniężne zostały wypłacone posiadaczowi rachunku, tj. deweloperowi.

Istnieją dwa główne rodzaje mieszkaniowych rachunków powierniczych – otwarty i zamknięty. Mieszkaniowy rachunek powierniczy otwarty pozwala na wypłacanie deweloperowi zgromadzonych na rachunku środków w określonych w umowie deweloperskiej transzach, zgodnie z zaawansowaniem prac w przedsięwzięciu deweloperskim. W przypadku mieszkaniowego rachunku powierniczego zamkniętego, bank przekazuje zgromadzone na rachunku środki pieniężne od kredytobiorcy jednorazowo po przekazaniu do banku kompletnej dokumentacji potwierdzającej dopuszczenie do użytkowania budynku mieszkalnego i kopii odpisu aktu notarialnego potwierdzającego przeniesienie własności nieruchomości na kredytobiorcę.

## 3. Co robić w przypadku nadmiernego zadłużenia?

### ■ Restrukturyzacja zadłużenia

Może pojawić się sytuacja, że będziemy mieli przejściowe problemy ze spłacaniem rat kredytów. Najgorszym rozwiązaniem jest w takim przypadku unikanie kontaktów z bankiem.

Nie należy liczyć na to, że bank może zapomnieć o jakimś kliencie lub uznać kredyt za niewielki, a dochodzenie roszczeń będzie nieopłacalne. Banki z mocy prawa są zobowiązane do dbania o spłatę każdego kredytu, ponieważ w ten sposób działają w interesie klientów, którzy lokują pieniądze na rachunkach i lokatach.

Najlepszym rozwiązaniem jest szybkie skontaktowanie się z bankiem już w momencie wystąpienia pierwszych kłopotów finansowych, a nawet jeszcze wcześniej, gdy tylko przewidujemy, że takie kłopoty mogą się pojawić.

Obie strony umowy kredytowej – klient i bank – mogą za obopólną zgodą zmienić niektóre warunki kredytu: zawiesić spłacanie rat na pewien czas lub też uzupełnić zabezpieczenia (poręczenie członka rodziny lub przewłaszczenie na zabezpieczenie).

Są to sposoby, którymi można ułatwić sobie życie w przypadku, gdy przewidujemy czasowe obniżenie naszych dochodów.

Jeśli jednak taka sytuacja miałaby mieć charakter bardziej trwały, to należy z bankiem negocjować bardziej długofalowe rozwiązania, np. wydłużenie okresu kredytu w zamian za obniżenie kwoty miesięcznej raty lub ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń.

Zaletą wcześniejszego podjęcia rozmów z bankiem jest także utrzymanie dobrej historii kredytowej, co powinno zdecydowanie ułatwić zaciąganie kredytów w przyszłości lub też zaciągać na zdecydowanie dogodniejszych warunkach przeznaczonych dla bardziej wiarygodnych partnerów.

### ■ Kredyt konsolidacyjny

Najkrótsza definicja kredytu konsolidacyjnego to połączenie wszystkich kredytów w jeden. Dzięki takiemu rozwiązaniu istnieje możliwość obniżenia wysokości miesięcznej sumy spłat na nowych warunkach, wygodniejszej formy spłaty (jeden przelew zamiast kilku), również rata może być niższa niż suma dotychczasowych płatności.

Kredyt konsolidacyjny jest rozwiązaniem dla osób, które w przeszłości zaciągnęły kilka różnych kredytów (np. na samochód, kredyt ratalny lub też gotówkowy, karta kredytowa) i mają trudności z obsługą miesięcznych łącznych rat z tytułu wszystkich swoich zobowiązań kredytowych.

Należy pamiętać, że zdecydowana większość banków udziela obecnie kredytów konsolidacyjnych pod hipotekę na nieruchomości. Istnieje możliwość obciążenia hipoteką nieruchomości będącej własnością kredytobiorcy lub osoby trzeciej (np. członków rodziny).

## 5 KROKÓW WYJŚCIA Z DŁUGÓW

1. **Ułóż plan** – dokonaj analizy wydatków i dochodów (zrób zestawienie na komputerze lub kartce papieru i spisuj każdy wydatek). Odejmij od dochodów wszystkie stałe koszty i oblicz jaka kwotę możesz wydać dziennie na bieżące wydatki, aby starczyło Ci do kolejnej wypłaty
2. **Ustal priorytety** – ustal, które wydatki są niezbędne i które trzeba spłacić w pierwszej kolejności. Zastanów się z czego możesz zrezygnować lub co ograniczyć. Wybieraj tańsze oferty i rób to bardzo drobniaczkowo (np. tankuj samochód na tańszej stacji). Ziarno do ziarnka, uzbiera się miarka
3. **Powiedz rodzinie o swojej sytuacji** – wsparcie bliskich zmniejszy stres, pozwoli działać, a z drugiej strony da pozytywną motywację
4. **Zmniejsz liczbę kredytów** – postaraj się skonsolidować posiadane kredyty i pożyczki, powinno to obniżyć oprocentowanie i co za tym idzie obniżyć wysokość miesięcznej raty
5. **Skontaktuj się z bankiem/doradcą/firmą windykacyjną** – jeśli nadal nie jesteś w stanie spłacać swoich zobowiązań skontaktuj się z wierzycielem lub firmą windykacyjną. Nie unikaj kontaktu Wspólnie ustalcie jak można dokonać spłaty np. poprzez rozłożenie spłaty na niższe raty, wydłużenie okresu spłaty itp.

Zmniejszenie rat kredytowych uzyskuje się w dwóch powodów: po pierwsze kredyt zabezpieczony hipoteką jest dla banków mniej ryzykowny (a więc jest z reguły oprocentowany zdecydowanie niżej niż gotówkowy), a po drugie kredyt konsolidacyjny udzielany jest (podobnie jak hipoteczny) na dłuższy czas.

W tej chwili na rynku mamy do czynienia z bardzo różnorodną ofertą kredytów konsolidacyjnych, a więc istnieje możliwość spokojnego wyboru i negocjowania warunków z bankiem oraz porównywania warunków oferowanych przez różne banki czy nawet skorzystanie z różnych promocji ogłaszanych przez poszczególne banki.

Kredyt konsolidacyjny nie jest także produktem, który można „zdjąć z półki” i podpisać dokładnie identyczną umowę z każdym zainteresowanym klientem. Wiele będzie w tym przypadku zależało od wartości nieruchomości oraz potrzeb klienta odnośnie skali obniżenia miesięcznej raty.

Kredyt konsolidacyjny jest także zobowiązaniem długoterminowym, a załatwianie wszystkich formalności (jak np. wycena nieruchomości mającej się stać jego zabezpieczeniem) zapewne potrwa kilka tygodni, a więc jest to dość dużo czasu, aby dokładnie przeczytać umowę oraz przeanalizować, czy warunki proponowane przez dany bank rzeczywiście odpowiadają klientowi.

## ■ Ostateczność – upadłość konsumencka

31 marca 2009 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, która wprowadza do prawa polskiego nową instytucję w postaci upadłości konsumenckiej.

Ustawa reguluje postępowanie upadłościowe wobec konsumentów jako jedno z postępowań odrębnych, uprawnienie do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

Postępowanie upadłościowe będzie mogło być prowadzone tylko wobec osób, które stały się niewypłacalne na skutek wyjątkowych i niezależnych od nich okoliczności, bez własnej

winy. Sąd nie będzie mógł ogłosić upadłości także w sytuacji, gdy osoba która zaciągnęła zobowiązanie była już niewypłacalna, albo doszło do rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracownika lub za jego zgodą.

Oddłużanie w tym trybie nie może być zbyt częste. Ustawa zakłada, że z możliwości ogłoszenia upadłości konsumenckiej dłużnik nie może skorzystać częściej niż raz na dziesięć lat.

Postępowanie upadłościowe w sprawach konsumenckich przewidziane jest dla osób odpowiedzialnych, które dają rękojmię, że należycie wykorzystaną szansę, jaką stwarza im oddłużenie. Jakikolwiek uchybienie w spłatach pociągnie za sobą umorzenie postępowania. Dłużnik obowiązany jest do wskazania i wydania syndykowi całego majątku albo niezbędnych dokumentów, w przypadku niewywiązania się z tego obowiązku sąd umorzy postępowanie.

Jeżeli dłużnik nie będzie dobrowolnie spłacał swoich zobowiązań zgodnie z planem lub zaciągnie kolejne zobowiązania, albo nie będzie współpracować z organami prowadzącymi postępowanie, zostanie ono umorzone, w takiej sytuacji wierzyciele będą mogli od niego dochodzić swoich należności w trybie egzekucji sądowej, a dłużnik nie będzie mógł skorzystać z możliwości umorzenia pozostałych długów.

W okresie realizacji planu spłaty dłużnik nie będzie mógł dokonać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu, w tym również zaciągać jakichkolwiek kredytów czy pożyczek – upadły może natomiast zaciągać zobowiązania niezbędne dla utrzymania siebie i osób, w stosunku do których ciąży na nim ustawowy obowiązek dostarczania środków utrzymania, z wyjątkiem jednak zakupów na raty lub zakupów z odroczoną płatnością.

Ponadto dłużnik zobowiązany będzie do składania corocznego sprawozdania z wykonania planu spłat, w którym wykazuje osiągnięte przychody, spłacone kwoty oraz nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej dwukrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach (istnieje możliwość modyfikacji planu spłaty w razie wystąpienia czasowej przeszkody w ich uiszczaniu przez dłużnika). W takim przypadku sąd, po wysłuchaniu wierzycieli, będzie mógł przedłużyć okres spłaty, ale nie więcej niż o 2 lata.

## OGŁASZANIE UPADŁOŚCI KROK PO KROKU:

- Konsument składa wniosek o upadłość w sądzie rejonowym właściwym dla jej miejsca zamieszkania wraz z dowodem uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 200zł.
- Sąd powołuje syndyka, który przystępuje do likwidacji (sprzedaży) majątku upadłego.
- Sąd ustala plan spłaty pozostałych długów niezaspokojonych z likwidacji majątku dłużnika. Co do zasady plan spłaty powinien zostać zrealizowany w ciągu 5 lat.
- W przypadku gdy w skład masy upadłości wchodzi lokal mieszkalny albo dom jednorodzinny, w którym zamieszkuje upadły, z sumy uzyskanej z jego sprzedaży wydziela się upadłemu na wynajem mieszkania kwotę odpowiadającą przeciętnemu czynszowi najmu lokalu mieszkalnego za okres dwunastu miesięcy.
- Po 5 latach (maksymalnie 7 w przypadku przedłużenia planu spłaty) pozostałe nieuregulowane długi upadłego mogą być przez sąd umorzone.

## 4. Jak rozsądne korzystać z karty kredytowej?

Poniższe informacje zawierają szereg praktycznych porad i wskazówek związanych z kartami kredytowymi, które powinniśmy wziąć pod uwagę chcąc jak najlepiej korzystać z oferowanych udogodnień.

Korzystając z karty kredytowej zawsze należy kierować się rozsądką. Karta kredytowa pod pewnymi warunkami pozwala nam robić zakupy na kredyt bez oprocentowania (dzięki okresowi bezodsetkowemu), jednak w perspektywie długoterminowej może okazać się droższym narzędziem pożyczania pieniędzy, w porównaniu do innych sposobów np. pożyczki w koncie lub kredytu gotówkowego.

Rozsądek nakazuje nam powstrzymać się od wydatków na kredyt, jeżeli nie jesteśmy w stanie go spłacić w wymagającym czasie. Pamiętajmy, że korzystanie z karty kredytowej wymaga dyscypliny i regularnego spłacania naszych zobowiązań.

Zanim dokonamy zakupu kartą, szczególnie na wyższą kwotę, zawsze, jak przy zwykłym kredycie, zadajmy sobie pytanie, czy będziemy w stanie spłacić saldo zadłużenia. Nie kupujemy kartą kredytową towarów, na które nas nie stać; nie traktujemy karty jako instrumentu finansowania życia ponad stan.

Dokonując dużych zakupów pamiętajmy, że karta kredytowa może być dobrym sposobem na realizowanie krótkoterminowych potrzeb kredytowych, jednakże w dłuższej perspektywie powinniśmy rozważyć korzystniejsze źródła kredytowania, jak np. pożyczka w koncie.

Nie korzystajmy z jednej karty kredytowej po to, by spłacić zadłużenie na drugiej, gdyż w rzeczywistości nie spłacamy wówczas żadnej części naszego zadłużenia (jedno zadłużenie spłacamy, tworząc jednocześnie inne).

**Jeżeli mamy trudności w spłacie zadłużenia z karty najlepiej skontaktujmy się z bankiem po to, by znaleźć najkorzystniejsze rozwiązanie takiej sytuacji.**

### ■ Dysponujemy kilkoma kartami

Bywa tak, że mamy w portfelu kilka kart kredytowych. Zawsze zastanówmy się, ilu kart tak naprawdę potrzebujemy. Każda z nich kosztuje, nawet jeśli z niej nie korzystamy. Jeżeli dojdziemy do przekonania, że posiadamy zbyt wiele kart lub mamy na karcie zbyt wysoki limit kredytu i trudno jest nam nim zarządzać lub oprzeć się pokusom, zwróćmy się do wydawcy karty z wnioskiem o obniżenie limitu. Jeżeli dotychczasowa karta nie jest już nam potrzebna, pamiętajmy, aby zastrzec ją w banku, który ją wydał i zamknąć jej rachunek. W przeciwnym wypadku będziemy płacić za użytkowanie tej karty.



## ■ Dodatkowe osoby uprawnione do posługiwania się naszą kartą

Większość banków oferuje możliwość wydania dodatkowej karty do rachunku, np. dla małżonka. Powinniśmy jednak pamiętać, że to główny posiadacz rachunku podpisał umowę z bankiem i jest z tego tytułu odpowiedzialny za działania innych osób, które zostały uprawnione do korzystania z niej, w tym za spłatę zobowiązań zaciągniętych przez te osoby.

## ■ Wydawajmy wyłącznie wtedy, gdy wiemy, że będziemy w stanie spłacić w terminie

Kredyt bierzmy wyłącznie wtedy, gdy jesteśmy w stanie spłacać zadłużenie w oznaczonym terminie, a zadłużanie się na karcie kredytowej nie jest wyjątkiem. Powinniśmy planować swój budżet i trzymać się jego założeń.

### PORADY

- Planujmy dokładnie nasz budżet.
- Jeżeli zaczynamy odczuwać trudności z regulowaniem spłat, wstrzymajmy się od dokonywania nowych zakupów, na które nas w takiej sytuacji nie stać!
- Nie traktujmy środków dostępnych w ramach limitu karty kredytowej jako "darmowych". Jeżeli nie stać nas na spłatę, nie wydawajmy ich niepotrzebnie.
- Zanim dokonamy zakupu przy użyciu karty, zawsze zadajmy sobie pytanie, czy dany produkt kupilibyśmy równie chętnie za gotówkę.
- Pamiętajmy, że przy spłacie karty kredytowej nie mamy do czynienia ze stałymi ratami, a spłacając minimalną kwotę, nasze zadłużenie powstałe na karcie kredytowej będzie wzrastało
- Pamiętajmy, że karta kredytowa i kredyt gotówkowy to odrębne produkty i przy wyborze kierujemy się dokładną znajomością obu produktów
- Jeśli mamy jakiegokolwiek wątpliwości pytajmy zawsze pracownika banku

## ■ Wypłaty gotówkowe

Karty kredytowe mogą być używane także do wypłat gotówki. Jednak musimy pamiętać, że od takich transakcji każdorazowo naliczana jest prowizja, zazwyczaj pewien procent od wartości wypłaty, która jest istotnie wyższa od prowizji pobieranej jeśli użylibyśmy do tej transakcji innego rodzaju karty (np. debetowej). Zwykle równolegle obowiązuje też opłata minimalna (np. nie mniej niż 5 zł).

Warto też pamiętać, że przy transakcji gotówkowej nie obowiązuje okres bezodsetkowy i odsetki zaczną być naliczane od dnia wypłaty gotówki. Dlatego też należy pamiętać, że karta kredytowa służy głównie do dokonywania płatności bezgotówkowych; wypłaty gotówki z bankomatu kartą kredytową powinny być ograniczane do minimum.

#### PRZYKŁAD:

*Jeżeli wypłacamy 50 zł z bankomatu, a od takich transakcji obowiązuje opłata w wys. 2%, lecz nie mniej niż 30 zł, wówczas naliczona zostanie opłata w wysokości 30 zł. Dodatkowo przy wypłacie 50 zł z bankomatu nie skorzystamy z okresu bezodsetkowego i zapłacimy wyższe oprocentowanie naliczone od momentu wypłaty 50 zł z bankomatu.*

Powyższy przykład wskazuje na to, że lepiej skorzystać opcji bezgotówkowej, czyli zamiast wypłaty 50 zł na zakup dowolnie wybranego produktu, lepiej zapłacić kartą bez użycia gotówki. Taka forma zapłaty pozwoli uniknąć zbędnych kosztów posiadacza karty kredytowej.

## ■ Transakcje w obcych walutach

Przy dokonywaniu transakcji gotówkowych lub bezgotówkowych w walutach obcych zwykle pobierana będzie opłata za wymianę walut. Może być ona ujęta już w kursie wymiany (ustalonym przez bank) lub wskazana odrębnie.

## ■ Wyciąg z karty kredytowej

Miesięczny wyciąg z karty zawiera informacje o transakcjach dokonanych od dnia ostatniego wyciągu, całkowitą kwotę zadłużenia, odsetki naliczane od kwoty pozostałej do spłaty oraz minimalną wymaganą kwotę do spłaty.

Wraz z rozwojem bankowości elektronicznej, niektóre banki mogą przysyłać wyciągi przez Internet, na zasadzie wyłączności lub dodatkowo do wersji papierowej. Niektórzy klienci w ogóle nie otrzymują wyciągów drogą pocztową. Wersja on-line wyciągu zawierać będzie dokładnie te same dane, jakie znajdują się na wyciągu papierowym.

- **całkowite saldo zadłużenia:** to informacja o całkowitej kwocie zadłużenia.
- **wymagana spłata minimalna:** to minimalna kwota do zapłaty w bieżącym cyklu rozliczeniowym.
- **wymagalna data spłaty:** to dzień, do którego bank naszej karty musi otrzymać minimalną kwotę salda zadłużenia karty. Jeżeli nie otrzyma tej płatności do tego terminu, mogą zostać naliczone odsetki lub mogą zostać podjęte inne działania np.: blokada karty.

## ■ Sprawdzanie miesięcznego wyciągu

Zawsze należy dokładnie sprawdzać historię operacji na miesięcznym wyciągu. Najlepiej jest dokonywać porównania wykazu transakcji na wyciągu z wydrukami z terminali POS. Należy zwrócić uwagę, czy na wyciągu nie pojawiły się zapisy transakcji, których nie dokonywaliśmy lub inne nieprawidłowe obciążenia.

Miesięczny wyciąg to także doskonała sposobność do przypomnienia regulaminu karty, wskazująca minimalną kwotę do zapłaty oraz termin spłaty, którego nie można zaniedbać. Z wyciągu dowiadujemy się też o całkowitym saldzie zadłużenia na dzień wystawienia wyciągu, a także z odpowiednim wyprzedzeniem o innych istotnych zmianach np. oprocentowania lub sposobu naliczania opłat.

## ■ Błędy na wyciągu

Jeżeli zauważymy błąd na wyciągu, np. nienależną opłatę za towar, którego w istocie nie nabyliśmy lub który nie został dostarczony zgodnie z umową, czy też np. nie identyfikujemy pewnej transakcji na wykazie, musimy niezwłocznie skontaktować się z bankiem (wydawcą karty lub z bankiem w którym posiadamy konto.)

Nadal będziemy musieli uiścić niezakwestionowaną kwotę zadłużenia, z uwzględnieniem odsetek i opłat. Jednakże oprocentowanie transakcji spornej zostanie zwykle zawieszono lub nastąpi zwrot odsetek w razie stwierdzenia błędu.

Kupując towary online zawsze należy zadbać o wydruk z potwierdzeniem zakupu oraz wydruk regulaminu sprzedaży.

## ■ Spłacanie salda zadłużenia

Saldo zadłużenia można spłacić samodzielnie lub automatycznie. Wybór zawsze zależy od nas, ale sposób spłaty musimy ustalić w banku. Warto pamiętać, że za datę spłaty przyjmuje się datę wpływu środków na rachunek karty.

---

### PRZYKŁAD:

*Jeśli spłata ma nastąpić 10 października, to należy odpowiednio 3,4 dni przed tym terminem dokonać spłaty. Należy też wziąć pod uwagę aspekt, jak długo będzie dochodził dany przelew.*

---

### samodzielna spłata zadłużenia

Samodzielnej spłaty całości zadłużenia można dokonać przelewem z rachunku bieżącego na rachunek karty korzystając z usług bankowości internetowej, w oddziale banku, na poczcie lub we wpłatomatach, które posiadają niektóre banki.

### automatyczna spłata zadłużenia

Wiele banków oferuje automatyczną spłatę zadłużenia. Jest to jedna z najlepszych gwarancji terminowej spłaty naszego zadłużenia. Wystarczy raz ustanowić automatyczną spłatę w oddziale banku lub za pomocą infolinii. Wówczas spłata będzie wykonywana automatycznie, bez naszej interwencji. Do automatycznej spłaty wymagana jest dostępność na rachunku, z którego pieniądze zostaną przelane na rachunek karty kredytowej w dniu wymaganej spłaty. Innym sposobem automatycznej spłaty, oferowanym przez niektóre banki, jest ustanowienie polecenia zapłaty, tj. bezgotówkowej formy realizacji płatności – posiadacz karty za pośrednictwem Banku przekazuje dyspozycję obciążenia swego rachunku.

## Splata minimalnej kwoty

Splacenie kwoty minimalnej jest dla nas pewnego rodzaju wsparciem w perspektywie krótkoterminowej, jeżeli pojawiły się inne priorytety finansowe.

Mimo to, nie zalecamy spłacać wyłącznie kwoty minimalnej, ponieważ jest to sposób droższy i dłuższy, nawet wieloletni na rozliczenie całkowitego salda zadłużenia. Minimalna kwota do zapłaty daje nam pewną elastyczność wyboru wysokości zadłużenia i wysokości spłat, ale lepiej jest spłacić więcej niż mniej.

### PORADY

- Pamiętajmy, że nieprzewidziane okoliczności, jak np. sytuacja awaryjna lub utrata pracy mogą spowodować poważne utrudnienia w spłacaniu naszego zadłużenia.
- Starajmy się odłożyć trochę pieniędzy na gorsze dni. Zwykle problemy, z którymi mamy do czynienia są przejściowe.
- Powstrzymujmy się przed wypłatą gotówki z karty kredytowej, aby spłacić saldo innej karty kredytowej. Nie stosujmy takiej metody, gdyż w rzeczywistości w ten sposób nie spłacamy żadnego ze swoich zadłużeń, a narażamy się tylko na większe koszty odsetek.
- W większym stopniu korzystajmy z transakcji bezgotówkowych i starajmy się spłacać, jak największą kwotę, aniżeli wymagana minimalna. Dzięki temu skorzystamy z niższego oprocentowania i poniesiemy mniejsze koszty.
- Pamiętajmy o konieczności zastrzeżenia karty w przypadku zauważania jej braku. Tylko to gwarantuje nam, że nie będziemy odpowiedzialni za transakcje dokonane przez złodzieja. Zastrzeżenia karty dokonać możemy w każdej placówce swojego banku oraz na infolinii – warto zapisać jej numer w komórce.

## 5. Gdzie szukać informacji?

Pierwszym źródłem informacji zawsze powinien być nasz macierzysty bank, służący pomocą w razie jakichkolwiek problemów lub wątpliwości.

### PRZYDATNE LINKI:

- Związek Banków Polskich  
[www.zbp.pl](http://www.zbp.pl)
- Arbiter Bankowy  
[www.zbp.pl/arbiter](http://www.zbp.pl/arbiter)
- Centrum Prawa Bankowego i Informacji  
[www.cpb.pl](http://www.cpb.pl)
- Komisja Nadzoru Finansowego  
[www.knf.gov.pl](http://www.knf.gov.pl)
- Narodowy Bank Polski  
[www.nbp.pl](http://www.nbp.pl)
- Biuro Informacji Kredytowej  
[www.bik.pl](http://www.bik.pl)
- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor  
[www.big.pl](http://www.big.pl)
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów  
[www.uokik.gov.pl](http://www.uokik.gov.pl)
- Karty bez tajemnic  
[www.kartybeztajemnic.info](http://www.kartybeztajemnic.info)
- Kampania informacyjna „Zanim podpiszesz”  
[www.zanim-podpiszesz.pl](http://www.zanim-podpiszesz.pl)
- Stowarzyszenie Konsumentów Polskich  
[www.konsumenci.org](http://www.konsumenci.org)
- Europejskie Centrum Konsumentckie  
[www.konsument.gov.pl](http://www.konsument.gov.pl)

Wszelkie prawa zastrzeżone, kopiowanie i dystrybucja poradnika „Jak bezpiecznie korzystać z kredytu?” w całości lub fragmentach dozwolone z podaniem źródła

Kontakt:

**Związek Banków Polskich**

**Zespół Public Relations:**

Adres: ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa

Tel. (022) 48-68-159

Fax. (022) 48-68-100

e-mail: [jacek.gjeorgica@zbp.pl](mailto:jacek.gjeorgica@zbp.pl)



ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH